Republika e Kosovës
Republika Kosova
Republic of Kosovo

Zyra Kombëtare e Auditimit
Nacionalna Kancelarija Revizije
National Audit Office

RAPORTI I AUDITIMIT PËR PASQYRAT FINANCIARE VJETORE TË MINISTRISË SË SHËNDETËSISË PËR VITIN 2020

Prishtinë, korrik 2021

PËRMBAJTJA E RAPORTIT

1 Opinioni i Auditimit

2 Gjetjet dhe rekomandimet

3 Informacion i përmbledhur për planifikimin dhe realizimin e buxhetit

4 Progresi në zbatimin e rekomandimeve

Shtojca I: Letër konfirmimi

Shtojca II: Shpjegim lidhur me llojet e të ndryshme të opinioneve të aplikuara nga ZKA dhe pjesëve të tjera të Raportit të Auditimit

Shënim

Ky Raport i auditimit është gjeneruar për herë të parë përmes platformës elektronike për menaxhimin e auditimit (SITA). Po ashtu, këtë vit, përdoret shablloni i ri i Raportit të auditimit, sipas metodologjisë së përditësuar për auditime financiare dhe të pajtueshmërisë. Raporti përfshinë për herë të parë edhe konkluzionin e veçantë për pajtueshmëri.

Jemi plotësisht të vetëdijshëm që aplikimi i të gjitha këtyre risive njëkohësisht, në rrethana të pazakonshme të pandemisë, mund të rezultojë me ndonjë lëshim të paqëllimshëm teknik, për çka ju kërkojmë falje paraprakisht dhe ju falënderojmë për mirëkuptim!

Për: Arben Vitia, Ministër i Ministrisë së Shëndetësisë

Adresa: Rr. Zagrebit p.n. Lagja Arbëria, Prishtinë, Republika e Kosovës

1 Opinioni i Auditimit

Ne kemi përfunduar auditimin e pasqyrave financiare të Ministrisë së Shëndetësisë për vitin e përfunduar më 31 Dhjetor 2020, në përputhje me Ligjin për Zyrën Kombëtare të Auditimit të Republikës së Kosovës dhe Standardet Ndërkombëtare të Institucioneve Supreme të Auditimit (SNISA). Auditimi është kryer për të na mundësuar të shprehim opinionin për pasqyrat financiare dhe konkluzionin për pajtueshmërinë me autoritetet.[1]

Opinion i kualifikuar për pasqyrat financiare vjetore

Ne i kemi audituar pasqyrat financiare vjetore të Ministrisë së Shëndetësisë (MSH), të cilat përmbajnë pasqyrën e pranimeve dhe pagesave në para të gatshme, raportin e ekzekutimit të buxhetit si dhe shënimet shpjeguese për pasqyrat financiare, përfshirë përmbledhjen e politikave të rëndësishme të kontabilitetit dhe raportet tjera[2], për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2020.

Sipas opinionit tonë, përveç ndikimit të çështjeve të përshkruara në paragrafin për Bazën për Opinion të Kualifikuar, Pasqyrat Financiare Vjetore të Ministrisë së Shëndetësisë, prezantojnë një pamje të drejtë dhe të vërtetë në të gjitha aspektet materiale, në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Kontabilitetit për Sektorin Publik, sipas kontabilitetit të bazuar në para të gatshme.

Baza për Opinion të Kualifikuar

B1 Dy pagesa nga investimet kapitale në vlerë 1,563,245€ nuk ishin regjistruar në regjistrin e pasurive në SIMFK.

B2 Detyrimet kontigjente nuk ishin raportuar sipas Rregullores për Raportim Vjetor Financiar, kjo pasi që zyra ligjore kishte raportuar tek ZKF vetëm detyrimet e vitit 2020.

Më gjerësisht shih nënkapitullin 2.1 Çështjet që ndikojnë në opinion të auditimit

Auditimi është kryer në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Institucioneve Supreme të Auditimit (SNISA). Sipas këtyre standardeve, përgjegjësitë tona janë përshkruar më poshtë tek pjesa e raportit 'Përgjegjësitë e Auditorit për Auditimin e Pasqyrave Financiare'. Në përputhje me ONISA-P-10, SNISA 130, Kodin e Etikës së ZKA-së, si dhe kërkesat e tjera relevante për auditimin e PFV-ve të organizatave buxhetore, ZKA-ja është e pavarur nga subjekti i auditimit. Besojmë se dëshmitë e auditimit që kemi marrë janë të mjaftueshme dhe të duhura për sigurimin e bazës për opinion.

Konkluzion për pajtueshmërinë

Ne kemi audituar gjithashtu pajtueshmërinë e menaxhmentit të Ministrisë së Shëndetësisë me kriteret e përcaktuara të auditimit që burojnë nga legjislacioni i zbatueshëm për subjektin e audituar në kontekstin e përdorimit të burimeve financiare.

Sipas mendimit tonë, përveç ndikimeve të çështjeve të përshkruara në seksionin Baza për Konkluzion të pajtueshmërisë, transaksionet e kryera në procesin e ekzekutimit të buxhetit Ministrisë së Shëndetësisë kanë qenë, në të gjitha aspektet materiale, në përputhje me kriteret e përcaktuara te auditimit që burojnë nga legjislacioni i zbatueshëm për subjektin e audituar në kontekstin e përdorimit të burimeve financiare.

Baza për konkluzion

A1 Shërbimet për përgatitjen dhe transportin e kufomave në vlerë 127,835€ si pasojë e "COVID -19" ishin kryer pa ndjekur procedurat e prokurimit.

A2 Agjencia e Kosovës për Produkte dhe Pajisje Medicinale (AKPPM) nuk ka kryer inventarizimin e pasurisë për vitin 2020, ndërsa programet tjera në kuadër të Ministrisë edhe pse kanë kryer inventarizimin raportet e inventarizimit nuk janë harmonizuar/krahasuar me regjistrin e përgjithshëm të pasurisë, për të verifikuar saktësinë e informatave rreth pasurive.

Më gjerësisht shih nënkapitullin 2.2 Çështjet që ndikojnë në konkluzionin e pajtueshmërisë

Auditimi është kryer në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Institucioneve Supreme të Auditimit (SNISA). Sipas këtyre standardeve, përgjegjësitë tona janë përshkruar më poshtë tek pjesa 'Përgjegjësitë e Auditorit për Auditimin e Pasqyrave Financiare'. Në përputhje me ONISA-P-10, SNISA 130, Kodin e Etikës së ZKA-së, si dhe kërkesat e tjera relevante për auditimin e PFV-ve të organizatave buxhetore, ZKA-ja është e pavarur nga subjekti i auditimit. Besojmë se dëshmitë e auditimit që kemi marrë janë të mjaftueshme dhe të duhura për sigurimin e bazës për konkluzion.

Theksimi i Çështjes

1 Për vëmendjen tuaj, dëshirojmë të theksojmë faktin se Ministria kishte bërë pagesa nga kategoria e mallrave dhe shërbimeve, në shumë prej 580,000€ si rezultat i buxhetimit të gabuar. Shpenzimet ishin paguar në bazë të vendimit të qeverisë për shtesat e punëtorëve të kontraktorëve në Institucione Shëndetësore të cilët i plotësojnë kushtet e rrezikshmërisë, nga kategoria e mallrave, por për nga natyra këto shpenzime i takojnë kategorisë së subvencioneve. Gjithashtu ministria ka paguar dhe regjistruar shpenzime në vlerë prej 539,402€ në kategori ekonomike jo adekuate si pasoje e vendimit të qeverise për angazhimin e stafit shëndetësor nga ministria për menaxhimin e situatës me COVID 19. Këto shpenzime ishin paguar nga kategoria e subvencioneve, por për nga natyra i takojnë mallrave dhe shërbimeve.
Përveç kësaj, Ministria kishte bërë edhe pagesa tjera nga kategoria e mallrave dhe shërbimeve, në bazë të vendimeve gjyqësore, në shumën prej 254,237€ për kompensimin e pagave jubilare dhe shpenzimeve tjera të procedurave gjyqësore.
Pagesat e kryera nga kategoritë joadekuate kanë rezultuar me mbivlerësimin e kategorisë së mallrave dhe nënvlerësimin e kategorisë së subvencioneve dhe pagave.
Kjo kishte ndodhur për arsyen se:
(1) me rastin e ndarjes së buxhetit nga qeveria për menaxhimin e pandemisë, këto shpenzime ishin planifikuar dhe ekzekutuar në kategorinë mallra dhe shërbime si dhe me rastin e vendimit të qeverisë për angazhimin e stafit në ministri nuk ishte ndarë buxhet për pagesën e tyre; dhe
(2) për shkak të mungesës së fondeve buxhetore, të cilat me rastin e ndarjeve buxhetore nga qeveria, përkatësisht Ministria e Financave, detyrimet për paga në bazë të vendimeve gjyqësore nuk ishin marrë parasysh si detyrime rrjedhëse gjatë vitit dhe rrjedhimisht, nuk ishte ndarë asnjë fond kontigjent për kompensimin e tyre. Thesari kishte ekzekutuar pagesat nga fondet e ndara për kategoritë tjera.
Duke qenë se çështjet në fjalë janë mjaft të përhapura në shumë organizata buxhetore dhe po përsëriten për vite me radhë, ato do të trajtohen më hollësisht në Raportin e auditimit të Pasqyrave Financiare të qeverisë, ku edhe do të jepen rekomandimet përkatëse për zgjidhje afatgjatë.

Opinioni i auditimit nuk është modifikuar për shkak të kësaj çështje

Përgjegjësitë e Menaxhmentit dhe të organeve drejtuese/qeverisëse për pasqyrat financiare vjetore

Sekretari i Përgjithshëm është përgjegjës për përgatitjen dhe prezantimin e drejtë të Pasqyrave Financiare sipas Standardeve Ndërkombëtare të Kontabilitetit në Sektorin Publik - Raportimi Financiar bazuar në Kontabilitetin e Parasë së Gatshme. Po ashtu, Sekretari i Përgjithshëm është përgjegjës edhe për vendosjen e kontrolleve të brendshme, të cilat i përcakton si të nevojshme për të mundësuar përgatitjen e Pasqyrave Financiare, pa keq deklarime materiale të shkaktuara, qoftë nga mashtrimi apo gabimi. Kjo përfshinë përmbushjen e kërkesave që burojnë nga Ligji nr. 03/L-048 për Menaxhimin e Financave Publike dhe Përgjegjësitë dhe Rregullorja nr. 01/2017 për Raportim Vjetor Financiar nga Organizata Buxhetore.

Ministri është përgjegjës për të siguruar mbikëqyrjen e procesit të raportimit financiar të Ministrisë së Shëndetësisë.

Përgjegjësia e Menaxhmentit për Pajtueshmërinë

Menaxhmenti i Ministrisë së Shëndetësisë është gjithashtu përgjegjës për përdorimin e burimeve financiare të Ministrisë së Shëndetësisë në përputhje me Ligjin për Menaxhimin e Financave Publike dhe Përgjegjësinë dhe të gjitha rregullat dhe rregulloret e tjera të zbatueshme.[3]

Përgjegjësia e Auditorit të Përgjithshëm për auditimin e PFV-ve

Objektivat tona janë të ofrojmë siguri të arsyeshme nëse pasqyrat financiare si tërësi nuk përmbajnë keq-deklarime materiale, qoftë për shkak të mashtrimit ose gabimit dhe të hartojmë një raport të auditimit që përfshin opinionin tonë. Siguria e arsyeshme është siguri e nivelit të lartë, por nuk është një garanci se një auditim i kryer në përputhje me SNISA-t do të zbulojë çdo keq-deklarim material që mund të ekzistojë. Keq-deklarimet mund të vijnë nga mashtrimi ose gabimi dhe konsiderohen materiale nëse, individualisht ose si tërësi, në mënyrë të arsyeshme pritet të ndikojnë në vendimet ekonomike të përdoruesve të marra në bazë të këtyre pasqyrave financiare.

Objektivi ynë është gjithashtu të shprehim një konkluzion të auditimit për pajtueshmërinë e autoriteteve përkatëse të Ministrisë së Shëndetësisë me kriteret e përcaktuara te auditimit që burojnë nga legjislacioni i zbatueshëm në kontekstin e përdorimit të burimeve financiare, lidhur me subjektin e audituar.

Si pjesë e auditimit në përputhje me Ligjin për ZKA dhe SNISA-të, ne ushtrojmë gjykim dhe skepticizëm profesional gjatë gjithë auditimit. Ne gjithashtu:

- Identifikojmë dhe vlerësojmë rreziqet e keq-deklarimit material të pasqyrave financiare, qoftë për shkak të mashtrimit ose gabimit, hartojmë dhe kryejmë procedurat e auditimit që i përgjigjen atyre rreziqeve, dhe marrim dëshmi të auditimit që janë të mjaftueshme dhe të përshtatshme për të siguruar bazën për opinion. Rreziku i mos zbulimit të një keq-deklarimi material që rezulton nga mashtrimi është më i lartë sesa për atë që rezulton nga gabimi, pasi mashtrimi mund të përfshijë manipulim, falsifikim, lëshime të qëllimshme, keq përfaqësime ose anashkalim të kontrolleve të brendshme.

- Identifikojmë dhe vlerësojmë rreziqet e mos-pajtueshmërisë me autoritetet, qoftë për shkak të mashtrimit ose gabimit, hartojmë dhe kryejmë procedurat e auditimit që janë përgjegjëse ndaj atyre rreziqeve, dhe marrim dëshmi të auditimit që janë të mjaftueshme dhe të përshtatshme për të siguruar bazën për konkluzionin tonë për pajtueshmërinë me autoritetet. Rreziku i mos zbulimit të një rasti të mos pajtueshmërisë me autoritetet që vjen nga mashtrimi është më i lartë sesa për atë që rezulton nga gabimi, pasi mashtrimi mund të përfshijë manipulim, falsifikim, lëshime të qëllimshme, keq përfaqësime ose anashkalim të kontrollit të brendshëm.

- Sigurohemi ta kuptojmë kontrollin e brendshëm relevant për auditimin, për t'i hartuar procedurat e auditimit që janë të përshtatshme, por jo me qëllim të shprehjes së një opinioni mbi efektivitetin e kontrollit të brendshëm të Ministrisë së Shëndetësisë.

- Vlerësojmë përshtatshmërinë e politikave të kontabilitetit të përdorura dhe arsyeshmërinë e vlerësimeve të kontabilitetit dhe shpalosjet e ndërlidhura të bëra nga menaxhmenti.

- Vlerësojmë prezantimin e përgjithshëm, strukturën dhe përmbajtjen e pasqyrave financiare, përfshirë shpalosjet, për t'u siguruar se pasqyrat financiare paraqesin transaksionet dhe ngjarjet themelore në mënyrë të drejtë dhe të saktë.

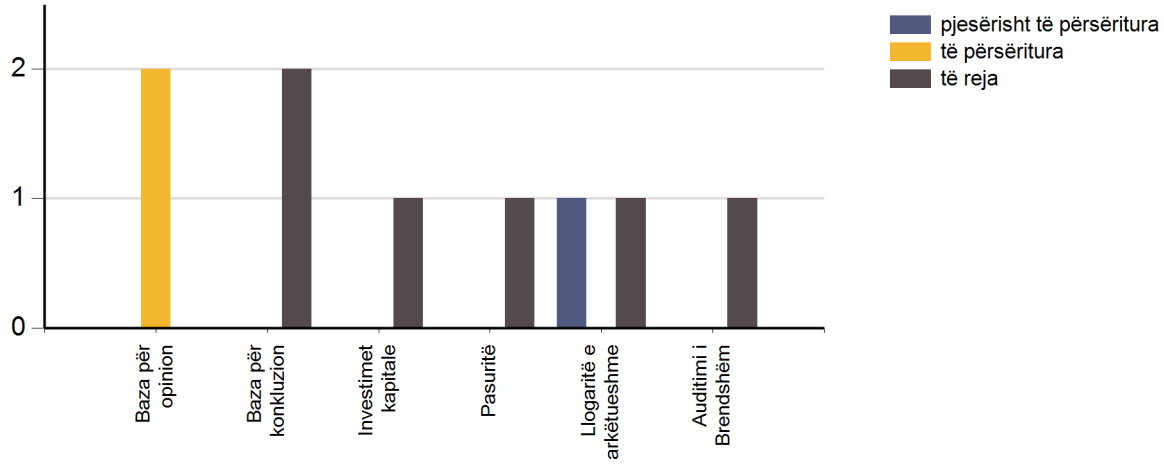
Ndër të tjera, ne komunikojmë me menaxhmentin dhe ata që janë përgjegjës për qeverisjen edhe në lidhje me fushëveprimin dhe kohën e planifikuar të auditimit dhe gjetjet e rëndësishme të auditimit, përfshirë ndonjë mangësi domethënëse në kontrollin e brendshëm që ne e identifikojmë gjatë auditimit.

Nga çështjet e komunikuara me menaxhmentin, ne përcaktojmë ato çështje që ishin më të rëndësishme në auditimin e Pasqyrave Financiare të periudhës aktuale dhe që cilësohen si çështje kyçe të auditimit. Raporti i auditimit publikohet në ueb faqen e ZKA-së, me përjashtim të informacioneve që klasifikohen si senzitive apo për shkak të ndalesave të tjera ligjore e administrative, në pajtim me legjislacionin në fuqi.

2 Gjetjet dhe rekomandimet

Gjatë auditimit, kemi vërejtur fusha për përmirësim të mundshëm, përfshirë kontrollin e brendshëm, të cilat janë paraqitur më poshtë për shqyrtimin tuaj në formë të gjetjeve (siç janë paraqitur në Grafikun 1, më poshtë) dhe rekomandimeve. Këto gjetje dhe rekomandime kanë për qëllim të bëjnë korrigjimin e nevojshëm të informacionit financiar të paraqitur në pasqyrat financiare, duke përfshirë shpalosjet në formë të shënimeve shpjeguese dhe të përmirësojnë kontrollet e brendshme lidhur me raportimin financiar dhe pajtueshmërinë me autoritetet në lidhje me menaxhimin e fondeve të sektorit publik. Ne do t'i përcjellim (shqyrtojmë) këto rekomandime gjatë auditimit të vitit të ardhshëm.

Grafiku 1. Lloji i gjetjeve sipas kategorive ekonomike[4]

Ne po ashtu, kemi rishikuar statusin e rekomandimeve të vitit paraprak dhe kemi vlerësuar nivelin e zbatimit të tyre. [Për detajet shih kapitullin 4].

2.1 Çështjet që ndikojnë në opinionin e auditimit

Çështja B1 - Mos regjistrim i pasurisë në SIMFK

Gjetja	Sipas nenit 6.3 të rregullores nr. 02/2013 për menaxhimin e pasurisë "Pasuria kapitale duhet të regjistrohet në SIMFK". Dy pagesa nga investimet kapitale në vlerë 1,563,245€ nuk ishin regjistruar në regjistrin e pasurive në SIMFK. Këto pagesa ishin për "Furnizime mjekësore, pajisje speciale mjekësore" në vlerë 593,600€ dhe pajisje tjera në vlerë 969,645€. Arsyeja e mos regjistrimit të pasurive ishte mos komunikimi i duhur brenda ministrisë nga IKSHPK dhe administrata e ministrisë.
Ndikimi	Mungesa e regjistrave të saktë dhe të plotë rreth pasurisë, pamundëson një menaxhim dhe kontroll efektiv mbi pasuritë. Si rrjedhojë e mungesës së regjistrimit të pasurisë, vlera e pasurive në PFV është nënvlerësuar.
Rekomandimi B1	Ministri duhet të sigurojë se të gjitha njësitë bashkëpunojnë efektivisht me zyrtarët e pasurive që të ketë një regjistër të plotë dhe të saktë të pasurive.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

Çështja B2 - Mangësi në raportim të detyrimeve kontingjente në PFV

Gjetja	Sipas nenit 18 të Rregullores MF Nr. 01/2017 për Raportim Vjetor Financiar nga Organizatat Buxhetore "Organizatat buxhetore në harmoni LMFPP raportojnë të gjitha detyrimet kontigjente". Ne kemi identifikuar se detyrimet kontigjente nuk ishin raportuar sipas Rregullores për Raportim Vjetor Financiar, kjo pasi që zyra ligjore kishte raportuar tek ZKF vetëm detyrimet e vitit 2020 në vlerë 235,341€. Në mungesë të regjistrit ne nuk kemi gjetur vlerën e saktë të detyrimeve. Në vitin 2019 detyrimet kontigjente ishin në vlerë 1,435,255€. Këto parregullsi kanë ndodhur pasi që kontrollet e brendshme nuk janë zbatuar në mënyrë konsistente gjatë vitit.
Ndikimi	Mos prezantimi i saktë i ngjarjeve ekonomike të ndodhura gjatë vitit ka ndikuar që detyrimet kontingjente të mos paraqiten saktë në PFV.
Rekomandimi B2	Ministri duhet të sigurojë përmes menaxherit të financave që kryhet rishikimi i plotë i të dhënave në lidhje me detyrimet kontingjente si dhe prezantimi i tyre në PFV të jetë në përputhje me informatat e sakta.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

2.2 Çështjet që ndikojnë në konkluzionin e pajtueshmërisë

Çështja A1 - Pranimi i shërbimeve pa procedura të prokurimit

Gjetja

Sipas nenit 21.2 të Rregullores Financiare 01/2013- MF Shpenzimi i Parave Publike, "Shpenzimet që nuk kërkojnë prokurim janë: Pagat, shpenzimet e paguara me para e imët, avancat për udhëtime, komunalit, subvencionet dhe Transferet, transaksionet ndërdepartamentale.

Pagesa në vlerë 127,835€, kishte të bënte me përgatitjen dhe transportin e kufomave si pasojë e "COVID -19". Shërbimet ishin kryer pa ndjekur procedurat e prokurimit. Pagesa është ekzekutuar përmes vendimeve gjyqësore, pasi që zyrtarët përgjegjës për procedim të pagesës nuk kanë kryer pagesën dhe OE ka dërguar lëndën te përmbaruesi privat dhe ka fituar rastin.

Sipas zyrtareve të Ministrisë së Shëndetësisë ata nuk kanë kërkuar nga OE të kryejnë shërbimin (shërbimet janë kryer në SHSKUK), por meqë ministria është caktuar si bartëse e proceseve të menaxhimit me pandemi si dhe pasi shërbimet janë menaxhuar në koordinim me Qendrën Opertative Emergjente, e kanë pranuar propozimin për përmbarim duke mos prapësuar lëndën.

Ndikimi

Angazhimi i OE për kryerjen e shërbimeve pa procedura të prokurimit përveç që është në kundërshtim me rregulloren, ka ndikuar edhe në shpenzime shtesë pasi që ministria nuk ka kryer pagesën dhe OE ka dërguar lëndën te përmbaruesi privat dhe ka fituar rastin.

Rekomandimi A1

Ministri duhet të sigurojë se në rastet emergjente të shpenzimeve të përdorin procedurën e negociuar sipas Ligjit të Prokurimit. Ndërsa në rastet kur shpenzimet nuk i përkasin Ministrisë të prapësohen lëndët.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

Çështja A2 - Mangësi në inventarizim të pasurisë

Gjetja

Sipas nenit 18.1 të Rregullores – Nr. 02/2013 për menaxhimin e pasurisë jo financiare në organizatat buxhetore, "Inventarizimi bëhet me qëllim të vërtetimit të saktësisë, cilësisë dhe gjendjes fizike të pasurisë jo financiare". Gjithashtu sipas nenit 24 të po të njëjtës rregullore "Pas barazimit të gjendjes me inventarizim dhe vlerësim me gjendjen e regjistrave të pasurive jo financiare, gjendja e pasurisë jo financiare duhet të jetë pjesë e pasqyrave vjetore financiare në pajtim me rregullën financiare për pasqyrat vjetore financiare".

Agjencia e Kosovës për Produkte dhe Pajisje Medicinale (AKPPM) nuk ka kryer inventarizimin e pasurisë për vitin 2020 (pasuria sipas PFV të AKPPM është 286,656€), ndërsa programet tjera në kuadër të ministrisë edhe pse kanë kryer inventarizimin, raportet e inventarizimit nuk janë harmonizuar/krahasuar me regjistrin e përgjithshëm të pasurisë, për të verifikuar saktësinë e informatave rreth pasurive.

	Inventarizimi dhe harmonizimi nuk është kryer për shkak të mos funksionimit adekuat të kontrolleve të brendshme, për sa i përket fushës së pasurisë.
Ndikimi	Mos inventarizimi dhe mos harmonizimi i regjistrit të pasurive me inventarizim reflekton në mungesë të informatave të sakta dhe të plota lidhur me pasurinë në posedim.
Rekomandimi A2	Ministri duhet të sigurojë se është kryer inventarizimi i pasurisë si dhe pas inventarizimit duhet të bëhet harmonizimi me regjistrin e pasurive për të korrigjuar gabimet e mundshme në regjistrin e pasurive.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

2.3 Gjetjet për çështjet e menaxhimit financiar dhe të pajtueshmërisë

2.3.1 Investimet kapitale

Buxheti final për investime kapitale ishte 42,962,505€, prej tyre në 2020 ishin shpenzuar 14,165,306€. Ato kanë të bëjnë me ndërtimin e objekteve shëndetësore, zgjerimin e infrastrukturës për Sistemin Informativ Shëndetësor, blerjen e pajisjeve mjekësore etj. Kemi testuar 17 mostra për teste substanciale dhe të pajtueshmërisë në vlerë 12,412,902€, si dhe shtatë procedura të prokurimit.

Çështja A3 - Përdorimi i procedurës së negociuar pa publikim dhe shpallja e tenderit për projekt kapital në kundërshtim me Ligjin e Buxhetit

Gjetja

Sipas nenit 35 pika2.1(iii) të Ligjit për Prokurim Publik procedura e negociuar pa publik aplikohet në rastet e emergjencave ekstreme që janë shkaktuar nga ngjarje objektivisht të verifikueshme të cilat nuk kanë pasur mundësi të parashikohen me arsye nga autoriteti përkatës kontraktues. Gjithashtu Sipas nenit 12.7 të Ligjit mbi ndarjet Buxhetore për Buxhetin e Republikës së Kosovës, "Organizata buxhetore nuk duhet të shpallë tender për një projekt kapital të aprovuar në tabelat 3.2., 3.2.B. dhe 4.2. pas datës 31 tetor 2020 për shpenzim potencial në vitin fiskal 2020, përveç nëse ato shpenzime janë planifikuar për atë projekt kapital edhe për vitet vijuese, të specifikuar në tabelat 3.2., 3.2.B. dhe 4.2.

Procedura “Projektimi dhe Mbikëqyrja profesionale e projektit të Klinikes Emergjente në QKUK - Adaptimi i objektit për nevoja të Covid 19” ishte zhvilluar përmes procedurës së negociuar pa publikim dhe kishte rezultuar me dy kontrata në vlerë totale për dy lote 379,950€. Loti 1 për projektim ishte nënshkruar dhe paguar në vlerë 189,992€ ndërsa loti 2 për mbikëkqyrje ishte nënshkruar në vlerë 189,958€ e cila nuk është realizuar.

Tenderi për zbatimin e kësaj procedure "Adaptimi i Klinikës se re Emergjente për nevoja të Covid-19" në vlerë të parashikuar 18,683,463€ ishte publikuar më datë 23.12.2020 dhe e njëjta ishte anuluar para hapjes së ofertave për arsye se me miratimin e buxhetit për vitin 2021 nuk është paraparë buxhet për këtë projekt.

Sipas arsyetimit nga zyrtarët përgjegjës të ministrisë procedura është udhëhequr e negociuar pa publikim për shkak se projekti është i një rëndësie të veçantë, me vlerë të lartë investive dhe urgjencë të lartë për funksionalizim të Spitalit Covid-19. Në lidhje me këtë procedurë KRPP ka rekomanduar ministrinë të rishqyrtoj edhe një herë vendimin dhe të shihen alternativat dhe rrethanat të hapet procedura.

Ndikimi	Aplikimi i kësaj procedure është shmangie nga parimet e transparencës dhe konkurrencës dhe ndikon në eliminimin e konkurrencës dhe rrjedhimisht kufizon mundësinë e pranimit të më shumë ofertave me një çmim më të ulët. Shpallja e tenderit pas afatit mund të ndikojnë në dështimin e kontratave dhe krijimin e obligimeve të cilat do të jenë ngarkesë për buxhetin e viteve vijuese. Kjo gjithashtu rritë rrezikun që ministria të bëhet subjekt i kontesteve gjyqësore, të cilat mund të përfundojnë me kosto shtesë të kontratave.
Rekomandimi A3	Ministri duhet të sigurojë që përdorimi i procedurës së negociuar pa publikim të bëhet vetëm për rastet emergjente ndërsa shpallja e tenderit për projekte kapitale të bëhet sipas afateve të parapara në Ligjin e Buxhetit.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

2.3.2 Pasuritë kapitale dhe jokapitale

Vlera e paraqitur në PFV e pasurive kapitale është 11,707,275€, pasurive jokapitale është 475,248€, si dhe e stoqeve 5,995,805€. Kemi testuar 57 mostra për teste substanciale në vlerë 5,015,949€, si dhe mostra për teste të pajtueshmërisë.

Çështja A4 - Dobësi në menaxhimin e barnave

Gjetja	Ministria e Shëndetësisë kryen blerjen e barnave për nivelin parësor dhe është përgjegjëse për menaxhimin e tyre. Gjatë ekzaminimit fizik, në depon qendrore të barnave të Ministrisë së Shëndetësisë kemi vërejtur barna me afat të skaduar në vlerë 36,261€ (insulinë 14,220 copë). Sipas zyrtarëve të Divizionit të Farmacisë në ministri barnat nuk janë shpërndarë në mungesë të kërkesës nga njësia kërkuese.
Ndikimi	Skadimi i afatit të barnave ka ndikuar në humbje financiare për ministrinë, gjithashtu do të ketë kosto shtesë në asgjësimin e tyre.
Rekomandimi A4	Ministri duhet të sigurojë që të bëhet planifikimi i duhur në mënyrë që shpërndarja e barnave kryhet para skadimit të afatit të tyre.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

2.3.3 Të arkëtueshmet

Ministria e Shëndetësisë kishte shpalosur në PFV, llogari të arkëtueshme (LI/A) në vlerë prej 538,574€, apo për 115,883€ më shumë se vitin paraprak. Kjo vlerë përbehet nga LI/A të prezantuara nga QKTGJK, IKSHPK, AKPPM, Inspektoriati Shëndetësor dhe Farmaceutik. Kemi testuar pesë mostra për teste substanciale dhe të pajtueshmërisë në vlerë 10,356€.

Çështja A5 - Mos arkëtimi i të hyrave në pajtim me Vendimin për gjobë nga Inspektorati Farmaceutik

Gjetja

Vendimi Nr 10/F-046, paragrafi 2 i Inspektoratit Farmaceutik përkatësisht Ministrisë së Shëndetësisë, përcakton që pagesa e gjobës duhet të bëhet në afat prej tetë ditësh nga dita e pranimit të vendimit.

Në një mostër të testuar për llogaritë e arkëtueshme nga Inspektorati Farmaceutik nuk ishin arkëtuar të hyrat nga gjoba e ekzekutuar brenda afatit prej tetë ditësh në pajtim me vendimin e lëshuar. Gjoba në vlerë 1,000€ ishte lëshuar me datë 04.11.2020 ndërsa pagesa nuk është kryer ende. Inspektoriati Farmaceutik sipas regjistrit në fund të vitit 2020 kishte llogari të arkëtueshme në vlerë 148,000€ prej tyre 143,000€ janë gjoba të cilat nuk janë inkasuar brenda afatit sipas vendimit të lëshuar.

Kjo kishte ndodhur për shkak të mungesës së akteve juridike që lejojnë ndëshkimin për mos pagesë me kohë të gjobave të ekzekutuara nga inspektorati farmaceutik, ndërsa që nga viti 2019 nuk ishin proceduar lëndët as te përmbaruesi.

Ndikimi

Mos arkëtimi i të hyrave nga gjobat brenda afatit rezulton në arkëtimin e ulët të të hyrave të Ministrisë së Shëndetësisë dhe si rezultat ndikon edhe në rritjen e borxheve dhe mosrealizimin e objektivave nga Inspektorati Farmaceutik.

Rekomandimi A5

Ministri duhet të sigurojë një mekanizëm detyrues për implementimin e vendimeve të lëshuara për gjobat e inspektoratit farmaceutik.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

Çështja C1 - Mbideklarim i Llogarive të Arkëtueshme në PFV

Gjetja

Sipas nenit 16 të Rregullores 01/2017 për Raportim Vjetor Financiar “Organizatat buxhetore që mbledhin të hyra janë të detyruara të mbajnë regjistra të të hyrave të mbledhura dhe shumave të faturuara e të pa arkëtuara. Të arkëtueshmet shpalosen në raportin vjetor financiar në tabelën përkatëse sipas llojit të hyrave”.

Ne kemi identifikuar se llogaritë e arkëtueshme janë të mbivlerësuara 22,150€. Informatat e detajuara mund të shihen si në vijim:

- AKPPM i kishte mbi deklaruar LL/A në vlerë 17,150 Euro, pasi i kishte llogaritur edhe anulimet e kryera nga ana e palëve; dhe
- Inspektorati Farmaceutik kishte mbi deklaruar LL/A në vlerë 5,000 Euro, pasi sipas regjistrit i kishte përfshirë edhe 5 fatura të lëshuara në vitin 2021.

Mangësitë kanë ndodh si rezultat i kontrolleve jo efikase në këtë fushë nga Ministria.

Ndikimi

Raportimi jo i duhur pamundëson një menaxhim dhe kontroll efektiv mbi llogaritë e arkëtueshme. Si rrjedhojë e këtyre mangësive kemi mbi deklarim të LI/A duke rezultuar edhe në prezantimin jo të drejtë të tyre në pasqyra financiare.

Rekomandimi C1

Ministri duhet të sigurojë përmes menaxherit të financave se konsolidimi i të dhënave nga agjencionet i nënshtrohet një rishikimi të plotë të saktësisë së të dhënave dhe gabimet parandalohen me qëllim që prezantimi i llogarive të arkëtueshme të jetë i saktë në PFV.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

2.3.4 Funksioni i auditimit të brendshëm

Njësia e Auditimit të Brendshëm (NJAB) përbëhet nga drejtori dhe dy auditor. NJAB kishte hartuar planin vjetor të punës ku ishin planifikuar 11 auditime, por për shkak të situatës së krijuar me COVID-19 ishte bërë rishikimi i planit vjetor dhe ishin planifikuar tetë auditime të cilat edhe ishin realizuar gjatë vitit. Raportet e auditimit të brendshëm kishin rezultuar me 35 rekomandime. Prej tyre 17 rekomandime janë zbatuar, 15 ishin në proces dhe tri ende nuk janë zbatuar. Auditimet e planifikuara kishin fushëveprim kryesisht vitin 2019 dhe 2020 dhe kanë mbuluar auditime si Procedurat e prokurimit, Procedurat e rekrutimit, Menaxhimi i pasurisë AKPPM dhe QKTGJK, Procedurat e shpenzimeve IKSHPK, Të hyrat dhe Procedurat e pagesave për borde, komisione, komitete dhe trupa tjerë. NJAB kishte raportur në NJQH-AB duke përfshirë këtu realizimin e raporteve, numrin e rekomandimeve të dhëna si dhe sa prej tyre janë implementuar. Komiteti i Auditimit gjatë vitit kishte nuk kishte mbajtur asnjë takim.

Çështja A6 - Mos mbajtja e takimeve nga komiteti i auditimit

Gjetja	Sipas nenit 8.1 UA 01/19 për Themelimin dhe Funksionimin e Komitetit të Auditimit në Subjektin e Sektorit Publik "Takimet e Komitetit të Auditimit mbahen së paku katër (4) herë në vit dhe ftohen nga kryesuesi i Komitetit të Auditimit". Komiteti i auditimit gjatë vitit 2020 nuk kishte mbajtur asnjë takim.
Ndikimi	Mos mbajtja e takimeve nga Komiteti i Auditimit rrezikon pavarësinë e Njësisë së Auditimit nga ndërhyrjet e menaxherëve, si dhe mos-adresimin e duhur të rekomandimeve të dhëna nga NJAB.
Rekomandimi A6	Ministri duhet të sigurojë se Komiteti i Auditimit mban takimet në mënyrë që puna e NJAB të monitorohet dhe të jetë e pavarur dhe efektive përmes zbatimit të rekomandimeve.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

3 Informacion i përmbledhur për planifikimin dhe realizimin e buxhetit

Në këtë kapitull kemi prezantuar një informacion të përmbledhur për burimet e fondeve buxhetore, shpenzimin e fondeve dhe të hyrave të mbledhura, sipas kategorive ekonomike. Kjo është ilustruar përmes tabelave dhe grafikëve të mëposhtëm:

Tabela 1. Shpenzimet sipas burimeve të fondeve buxhetore (në €)

Përshkrimi	Buxheti fillestar	Buxheti final[5]	2020 Shpenzimet	2019 Shpenzimet	2018 Shpenzimet
Burimet e fondeve	**52,855,125.00**	**81,566,860.70**	**51,357,239.19**	**26,153,128.49**	**58,559,448.67**
Grante Qeveritare - Buxheti	42,714,193.00	29,311,532.20	26,546,379.46	20,953,470.78	57,163,507.21
Financimi përmes huamarrjes	4,057,932.00	13,723,732.08	13,315,828.04	1,717,078.46	952,066.09
Financimi përmes huamarrjes - klauzola e investimeve	2,000,000.00	31,600,000.00	8,720,043.11	0.00	0.00
Te hyrat nga AKP-ja	4,083,000.00	4,083,000.00	1,348,236.94	3,260,448.87	0.00
Donacionet vendore	0.00	360,170.00	0.00	0.00	20,157.04
Donacionet e jashtme	0.00	2,488,426.42	1,426,751.64	222,130.38	423,718.33

Buxheti përfundimtar është më i lartë se buxheti fillestar për 28,711,735 €. Kjo rritje është rezultat i rritjes së buxhetit nga financimi nga huamarrja- klauzola e investimeve për menaxhimin e pandemisë.

Në vitin 2020 Ministria ka shpenzuar 63% të buxhetit përfundimtar ose 51,357,239€, me një ulje të 1% në krahasim me vitin 2019. Shpjegimet për pozicionin aktual janë detajuar më poshtë.

Tabela 2. Shpenzimet e fondeve sipas kategorive ekonomike (në €)

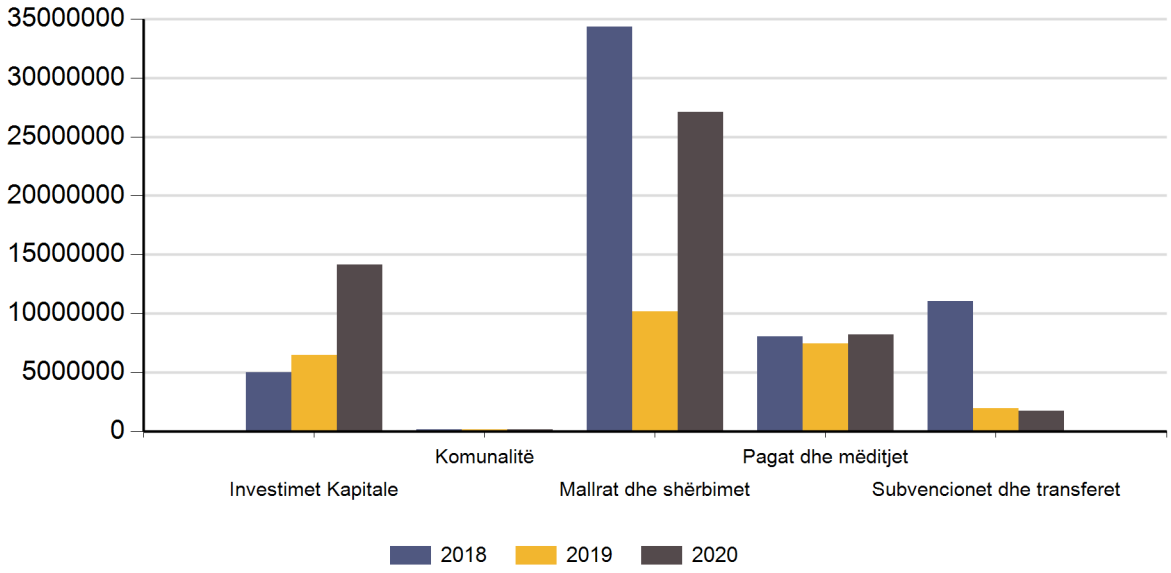
Përshkrimi	Buxheti fillestar	Buxheti final	2020 Shpenzimet	2019 Shpenzimet	2018 Shpenzimet
Shpenzimet e fondeve sipas kategorive ekonomike	**52,855,125.00**	**81,566,860.70**	**51,357,239.19**	**26,153,128.49**	**58,559,448.67**
Pagat dhe mëditjet	8,873,208.00	8,222,650.78	8,222,716.19	7,436,352.40	8,050,648.77
Mallrat dhe shërbimet	19,372,964.00	28,341,462.83	27,097,653.76	10,175,832.05	34,337,303.61
Komunalitë	347,148.00	146,406.44	140,115.16	157,332.26	155,407.50
Subvencionet dhe transferet	8,513,805.00	1,893,838.74	1,731,448.53	1,929,032.92	11,016,744.10
Investimet Kapitale	15,748,000.00	42,962,501.91	14,165,305.55	6,454,578.86	4,999,344.69

Shpjegimet për ndryshimet në kategoritë e buxhetit janë dhënë më poshtë:
• Buxheti final për paga dhe mëditje krahasuar më buxhetin fillestar ishte zvogëluar për 650,557€. Ndryshimet kanë ndodhur me Ndryshimin dhe Plotësimin e Ligjit mbi ndarjet Buxhetore për vitin 2020 (zvogëlim i buxhetit për 886,137€), përmes Financimit nga huamarrja dhe donacionet e jashtme është rritur buxheti për 327,607€ dhe me vendim të Qeverisë është zvogëluar buxheti për 92,027€;
• Buxheti final për mallra dhe shërbime krahasuar më buxhetin fillestar ishte rritur për 8,968,499€. Ndryshimet kanë ndodhur me Ndryshimin dhe Plotësimin e Ligjit mbi ndarjet Buxhetore për vitin 2020 rritje e buxhetit për 4,168,000€, përmes donacioneve kishte rritje të buxhetit për 1,184,955€, përmes financimit nga huamarrja kishte rritje për 11,606,699€ si dhe me vendim të Qeverisë kishte zvogëlim të buxhetit për 7,991,155€;
• Buxheti final për shërbime komunale krahasuar më buxhetin fillestar ishte zvogëluar për 200,742€. Ndryshimet kanë ndodhur me Ndryshimin dhe Plotësimin e Ligjit mbi ndarjet Buxhetore për vitin 2020;
• Buxheti final për subvencione dhe transfere krahasuar më buxhetin fillestar ishte zvogëluar për 6,619,966€. Ndryshimet kanë ndodhur me Ndryshimin dhe Plotësimin e Ligjit mbi ndarjet Buxhetore për vitin 2020 zvogëlim i buxhetit për 6,220,000€, përmes financimit nga huamarrja kishte rritje të buxhetit për 53,907€, si dhe me vendim të Qeverisë kishte zvogëlim të buxhetit për 453,873€;
• Buxheti final për investime kapitale krahasuar më buxhetin fillestar ishte rritur për 27,214,505€. Ndryshimet kanë ndodhur me Ndryshimin dhe Plotësimin e Ligjit mbi ndarjet Buxhetore për vitin 2020 zvogëlim i buxhetit për 4,649,839€, përmes donacioneve kishte rritje të buxhetit 1,292,440€, përmes huamarrjes rritje të buxhetit 1,746,550€, përmes klauzoles së investimeve rritje të buxhetit 29,600,000€ (prej tyre vetem pjesa prej 8,720,043€ ishte alokuar) si dhe me vendim të Qeverisë kishte zvogëlim të buxhetit për 774,646€.

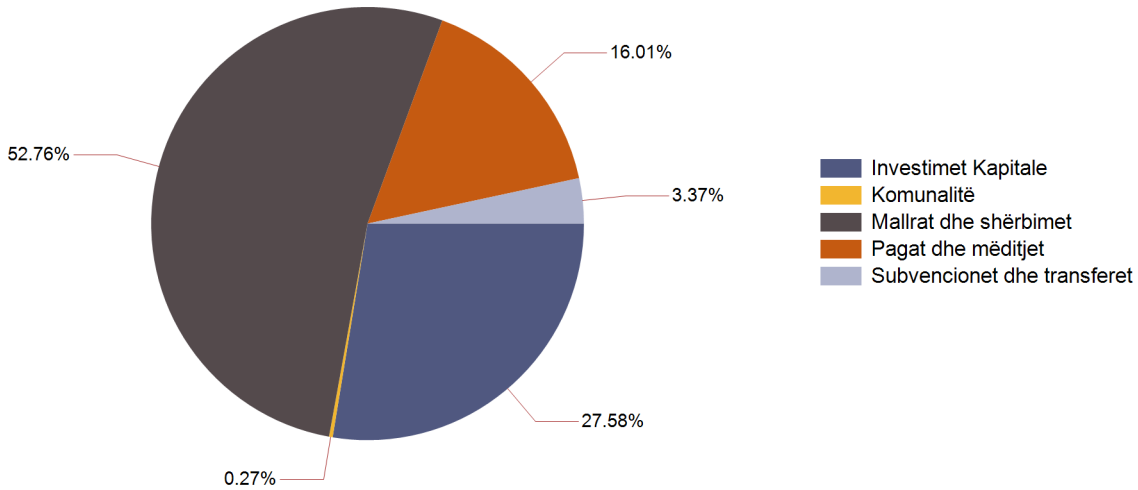
Në buxhetin fillestar kanë qenë të përfshira edhe pesë programe të Politikave Sociale në vlerë 9,263,678€ të cilat janë larguar me Ndryshimin dhe Plotësimin e Ligjit mbi ndarjet Buxhetore për vitin 2020 (si pasojë e ndryshimit të Qeverisë).

Ministria e Shëndetësisë ka shpenzuar në total 9,671,034€ për shpenzimet që lidhen me menaxhimin e pandemisë COVID-19 nga Pako Emergjente Fiskale. Shpenzimet në vlerë 1,068,690€ janë paguar nga kategoria e pagave, 7,913,597€ nga mallrat dhe shërbimet, 95,147€ nga subvencionet si dhe 593,600€ nga investimet kapitale.

Grafiku 2. Shpenzimet sipas kategorive ekonomike gjatë periudhës 2018-2020

Grafiku 3. Shpenzimet sipas kategorive ekonomike për vitin 2020

Të hyrat e realizuara ishin në vlerë 4,197,908€. Ministria e Shëndetësisë arkëton të hyra nga këto shërbime: gjobat nga inspektorati, licencat për aktivitete individuale dhe të lira, licencat për produkte medicinale, shitja e shërbimeve, participimet, banderolat dhe inspektimi sanitar. Ministria nuk ka marrëveshje për shfrytëzimin e të hyrave të realizuara, por të gjitha arkëtimet e të hyrave derdhen në buxhetin e Kosovës.

Tabela 3. Të hyrat (në €)

Përshkrimi	Buxheti fillestar	Buxheti final	2020 Pranimet	2019 Pranimet	2018 Pranimet
Totali i të hyrave	**5,733,671.00**	**4,770,487.00**	**4,197,908.42**	**4,962,171.97**	**4,718,428.96**
Të hyrat jo tatimore	5,733,671.00	4,770,487.00	4,195,412.42	4,868,317.63	4,428,804.47
Të hyrat tjera	0.00	0.00	2,496.00	93,854.34	289,624.49

4 Progresi në zbatimin e rekomandimeve

Raporti i auditimit për PFV-të të vitit 2019 të Ministrisë së Shëndetësisë ka rezultuar në 10 rekomandime kryesore. Ministria kishte përgatitur një Plan Veprimi ku paraqitet mënyra se si do t'i zbatoj rekomandimet e dhëna. Ministria ka dorëzuar Raportin e Progresit mbi zbatimin e rekomandimeve sipas kërkesave të dalura nga Rregullorja e Punës për zbatimin e auditimit dhe planeve të veprimit.
Deri në fund të auditimit tonë për vitin 2020, katër rekomandime janë zbatuar, një ishte në proces, dy nuk janë zbatuar ende dhe tre nuk janë të aplikueshme më, siç është paraqitur në Grafikun 4, më poshtë. Për një përshkrim më të plotë të rekomandimeve dhe mënyrën se si janë trajtuar ato, shihni në Tabelën 4 (ose Tabelën e rekomandimeve).

Grafiku 4. Progresi në zbatimin e rekomandimeve të vitit paraprak

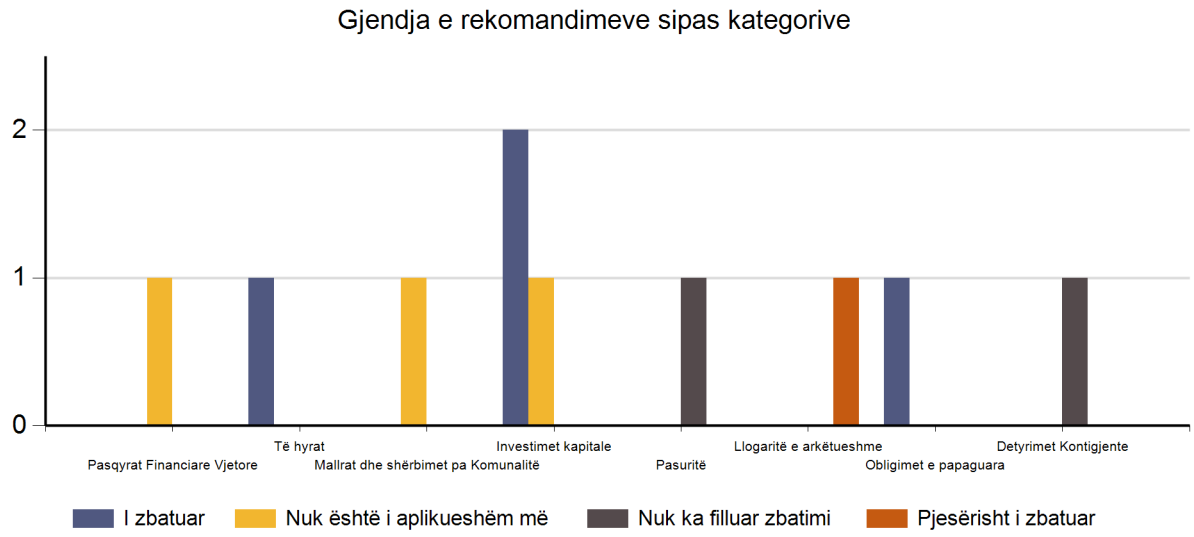

Tabela 4 Përmbledhja e rekomandimeve të vitit paraprak dhe vitit 2020

Nr	Fusha e Auditimit	Rekomandimet e vitit 2019	Veprimet e ndërmarra	Statusi
1.	Pasqyrat Financiare Vjetore	Ministri duhet të sigurojë që janë ndërmarrë veprimet e nevojshme në mënyrë që shpenzimet të planifikohen në ndarjet adekuate të buxhetit (apo të bëhet ridestinimi i mjeteve sipas kërkesave ligjore) dhe që pagesa dhe regjistrimi i shpenzimeve të bëhet sipas kategorive ekonomike adekuate, për të mundësuar raportimin e drejtë të tyre në PFV në përputhje me planin kontabël. Një bashkëpunim efektiv me Ministrin e Financave do të lehtësonte gjetjen e zgjidhjeve, në mënyrë që të shmangen këto devijime	Keqklasifikimet e bëra këtë vit janë ndikuar nga Vendimet e Qeverisë si dhe vendimeve gjyqësore për paga jubilare. Shih tek theksimi i çështjes	Nuk është i aplikueshëm më

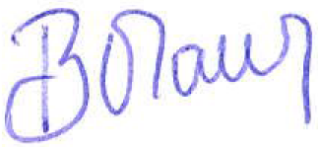
2.	Të hyrat	Ministri duhet të sigurojë përmes menaxherëve të financave që mbledhja e të hyrave mbi 10€ të realizohet përmes llogarisë bankare si dhe depozitimi i tyre në bankë të bëhet në baza ditore. Nëse kjo është e parealizueshme atëherë si alternativë mbetet adresimi te Ministria e Financave për të ndryshuar rregulloren aktuale	Gjatë këtij viti nuk kemi hasur në gabime materiale sa i përket të hyrave.	I zbatuar
3.	Mallrat dhe shërbimet pa Komunalitë	Ministri duhet të sigurojë që obligimet që dalin nga marrëveshja kolektive të planifikohen/buxhetohen dhe paguhen në kohën e duhur dhe të gjitha faturat e pranuara paguhen brenda afateve në mënyrë që të evitohen shpenzimet shtesë	Ky rekomandim është i mbyllur për ketë vit. Edhe gjatë vitit 2020 ka shpenzime shtesë për vendimet gjyqësore - përmbarimore të cilat janë trajtuar tek theksimi i çështjes.	Nuk është i aplikueshëm më
4.	Investimet kapitale	Ministri duhet të sigurojë se menaxherët e kontratave raportojnë çdo largim nga termat dhe kushtet e kontratës duke arsyetuar me analiza specifike këto ndryshime dhe paraprakisht duhet të marrin aprovimin nga zyra e prokurimit dhe ZKA.	Gjatë këtij viti nuk kemi hasur në raste të tilla.	I zbatuar
5.	Investimet kapitale	Ministri duhet të sigurojë se vlerësimi i ofertave përfundohet brenda afateve të përcaktuara duke mundësuar që furnizimet të merren në kohën e paraparë. Në rastet kur bëhet fjalë për procedura komplekse duhet të shtohen resurset e nevojshme për të përshpejtuar procesin e vlerësimit.	Gjatë këtij viti nuk kemi hasur në raste të tilla.	I zbatuar
6.	Investimet kapitale	Ministri duhet të adresoj barrierat që po ndikojnë në nivelin e ulët të realizimit të buxhetit në këto kategori. Projektet duhet të jenë analizuar dhe me standardet e kërkuara para inicimit të procesit të prokurimit në mënyrë që mos të ketë ndërprerje të punimeve dhe projektet të realizohen sipas planit dinamik. Po ashtu, te furnizimet me barna duhet eliminuar vonesat si në fillim të procedurave ashtu edhe në nënshkrimin e kontratave	Për shkak të situatës së krijuar me COVID -19, ky rekomandim konsiderohet i mbyllur.	Nuk është i aplikueshëm më

7.	Pasuritë	Ministri, duhet të sigurojë se të gjitha njësitë bashkëpunojnë efektivisht me zyrtarët e pasurive që të ketë një regjistër të plotë dhe të saktë të pasurive. Gabimet e evidentuara në regjistrin e pasurive duhet të korrigjohen në mënyrë që vlera e pasurive të jetë reale. Po ashtu, duhet siguruar trajnime adekuate për zyrtarët e pasurive me qëllim që kompetenca të jetë në nivelin e duhur për të shmangur të gjitha paqartësitë me të cilat ballafaqohen zyrtarët e pasurive	Edhe këtë vit kemi hasur në raste të mos regjistrimit të pasurive. Shih B1	Nuk ka filluar zbatimi
8.	Llogaritë e arkëtueshme	Ministri duhet të sigurojë përmes menaxherit të financave se konsolidimi i të dhënave nga agjencionet i nënshtrohet një rishikimi të plotë të saktësisë së të dhënave dhe gabimet parandalohen me qëllim që prezantimi i llogarive të arkëtueshme të jetë i saktë në PFV	Edhe këtë vit kemi hasur në mangësi të raportimit të llogarive të arkëtueshme por krahasuar me vitin e kaluar vlera është më e vogël. Shih C1	Pjesërisht i zbatuar
9.	Obligimet e papaguara	Ministri duhet të sigurojë që të gjitha faturat paguhen brenda afatit ligjor dhe porositja e mallrave, punëve apo shërbimeve bëhet vetëm atëherë kur ministria paraprakisht i siguron fondet apo ndan mjetet buxhetore të mjaftueshme për pagesë	Gjatë këtij viti nuk kemi hasur në raste të tilla.	I zbatuar
10.	Detyrimet Kontigjente	Ministri duhet të sigurojë përmes menaxherit të financave që kryhet rishikimi i plotë i të dhënave në lidhje me detyrimet kontingjente si dhe prezantimi i tyre në PFV të jetë në përputhje me informatat e sakta	Edhe këtë kemi hasur në mangësi në raportim të detyrimeve kontigjente. Shih B2	Nuk ka filluar zbatimi

Nr	Fusha e Auditimit	Rekomandimet e vitit 2020
1.	Baza për opinion	Ministri duhet të sigurojë se të gjitha njësitë bashkëpunojnë efektivisht me zyrtarët e pasurive që të ketë një regjistër të plotë dhe të saktë të pasurive.
2.	Baza për opinion	Ministri duhet të sigurojë përmes menaxherit të financave që kryhet rishikimi i plotë i të dhënave në lidhje me detyrimet kontingjente si dhe prezantimi i tyre në PFV të jetë në përputhje me informatat e sakta.
3.	Baza për konkluzion	Ministri duhet të sigurojë se në rastet emergjente të shpenzimeve të përdorin procedurën e negociuar sipas Ligjit të Prokurimit. Ndërsa në rastet kur shpenzimet nuk i përkasin Ministrisë të prapësohen lëndët.
4.	Baza për konkluzion	Ministri duhet të sigurojë se është kryer inventarizimi i pasurisë si dhe pas inventarizimit duhet të bëhet harmonizimi me regjistrin e pasurive për të korrigjuar gabimet e mundshme në regjistrin e pasurive.
5.	Investimet kapitale	Ministri duhet të sigurojë që përdorimi i procedurës së negociuar pa publikim të bëhet vetëm për rastet emergjente ndërsa shpallja e tenderit për projekte kapitale të bëhet sipas afateve të parapara në Ligjin e Buxhetit.
6.	Pasuritë	Ministri duhet të sigurojë që të bëhet planifikimi i duhur në mënyrë që shpërndarja e barnave kryhet para skadimit të afatit të tyre.

7.	Llogaritë e arkëtueshme	Ministri duhet të sigurojë përmes menaxherit të financave se konsolidimi i të dhënave nga agjencionet i nënshtrohet një rishikimi të plotë të saktësisë së të dhënave dhe gabimet parandalohen me qëllim që prezantimi i llogarive të arkëtueshme të jetë i saktë në PFV.
8.	Llogaritë e arkëtueshme	Ministri duhet të sigurojë një mekanizëm detyrues për implementimin e vendimeve të lëshuara për gjobat e inspektoratit farmaceutik.
9.	Auditimi i Brendshëm	Ministri duhet të sigurojë se Komiteti i Auditimit mban takimet në mënyrë që puna e NJAB të monitorohet dhe të jetë e pavarur dhe efektive përmes zbatimit të rekomandimeve.

Besnik Osmani, Auditor i Përgjithshëm

Naser Arllati, Ndihmës Auditor i Përgjithshëm

Astrit Bllaca, Udhëheqës i Auditimit

Alban Beka, Udhëheqës i ekipit

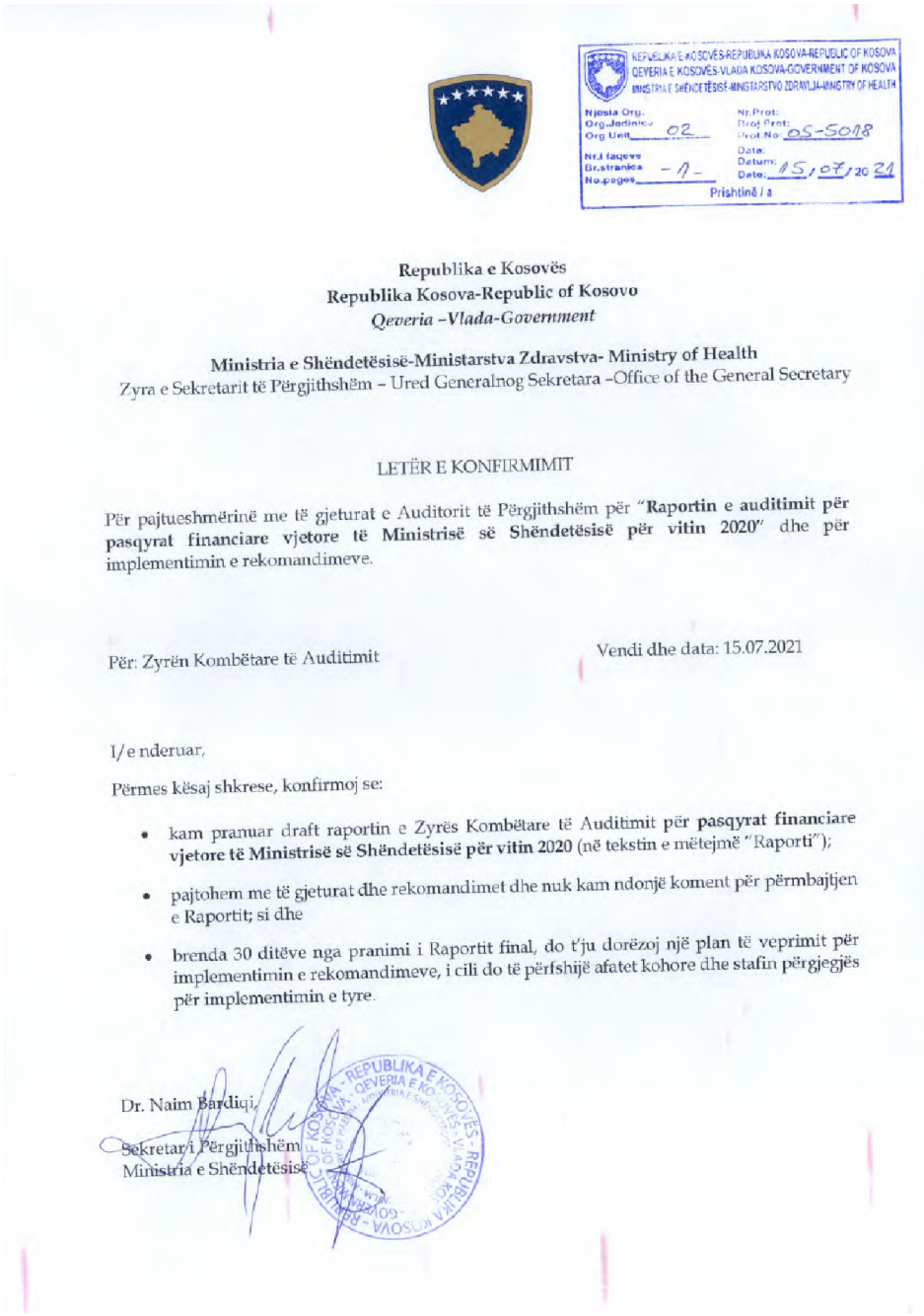
Neslihane Mati, Anëtare e ekipit

Valbona Tolaj, Anëtare e ekipit

Shtojca I: Letër konfirmimi

REPUBLIKA E KOSOVËS-REPUBLIKA KOSOVA-REPUBLIC OF KOSOVA
QEVERIA E KOSOVËS-VLADA KOSOVA-GOVERNMENT OF KOSOVA
MINISTRIA E SHËNDETËSISË-MINISTARSTVO ZDRAVLJA-MINISTRY OF HEALTH
Njesia Org. / Org.Jedinica / Org Unit: 02
Nr.Prot: / Broj Prot: / Prot.No: 05-5018
Nr.i faqeve / Br.stranica / No.pages: -1-
Data: / Datum: / Date: 15.07.2021
Prishtinë / a

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria –Vlada-Government

Ministria e Shëndetësisë-Ministarstva Zdravstva- Ministry of Health
Zyra e Sekretarit të Përgjithshëm – Ured Generalnog Sekretara -Office of the General Secretary

LETËR E KONFIRMIMIT

Për pajtueshmërinë me të gjeturat e Auditorit të Përgjithshëm për "**Raportin e auditimit për pasqyrat financiare vjetore të Ministrisë së Shëndetësisë për vitin 2020**" dhe për implementimin e rekomandimeve.

Për: Zyrën Kombëtare të Auditimit

Vendi dhe data: 15.07.2021

I/e nderuar,

Përmes kësaj shkrese, konfirmoj se:

- kam pranuar draft raportin e Zyrës Kombëtare të Auditimit për **pasqyrat financiare vjetore të Ministrisë së Shëndetësisë për vitin 2020** (në tekstin e mëtejmë "Raporti");
- pajtohem me të gjeturat dhe rekomandimet dhe nuk kam ndonjë koment për përmbajtjen e Raportit; si dhe
- brenda 30 ditëve nga pranimi i Raportit final, do t'ju dorëzoj një plan të veprimit për implementimin e rekomandimeve, i cili do të përfshijë afatet kohore dhe stafin përgjegjës për implementimin e tyre.

Dr. Naim Bardiqi,
Sekretari i Përgjithshëm
Ministria e Shëndetësisë

Shtojca II: Shpjegim lidhur me llojet e të ndryshme të opinioneve të aplikuara nga ZKA dhe pjesëve të tjera të Raportit të Auditimit

Raporti i auditorit për pasqyrat financiare[6] duhet të përmbajë një opinion për pasqyrat financiare, bazuar në përfundimet e nxjerra nga dëshmitë e marra gjatë auditimit. Kur auditimi kryhet për të vlerësuar gjithashtu përputhjen me legjislacionin dhe rregulloret e tjera, auditorët kanë një përgjegjësi shtesë për të raportuar për pajtueshmërinë me autoritetet.[7] . Ky opinion duhet të veçohet nga opinioni nëse pasqyrat financiare japin një pamje të drejtë dhe të vërtetë, d.m.th. opinioni mund të modifikohet në lidhje me çështjen(t) e pajtueshmërisë, por mund të mos modifikohet në lidhje me besueshmërinë e pasqyrave financiare (ose anasjelltas).

Për të arritur në përfundimin se një opinion mbi pasqyrat financiare është i modifikuar ose i pa modifikuar, një auditor duhet të sigurohet që rezultatet e auditimit përfshijnë, apo jo, keq-deklarim (e) material(e) ose të përhapur(a), apo të tillë(a) të mundshëm(me), të supozuar në rast kufizimi të fushëveprimit.

Keq-deklarimi është një ndryshim mes shumës së raportuar, klasifikimit, prezantimit ose zbulimit të një zëri të pasqyrës financiare dhe sasisë, klasifikimit, prezantimit ose zbulimit që kërkohet që zëri të jetë në përputhje me kornizën e raportimit financiar në fuqi. Keq-deklarimet mund të vijnë nga gabimi ose mashtrimi.

(shkëputur nga SNISA 200)
Forma e opinionit

Opinioni i pa-modifikuar

Formulohet kur nuk janë zbuluar keq-deklarime ose mos-pajtueshmëri; kur janë zbuluar keq-deklarime ose mos-pajtueshmëri, qoftë një i vetëm apo një grumbull, por që nuk është i barabartë me ose nuk e tejkalon nivelin e materialitetit për pasqyrat financiare si tërësi; ose kur keq-deklarimi(et) dhe/ose mos-pajtueshmëria e zbuluar brenda një klase të caktuar transaksionesh nuk është e barabartë me ose e tejkalon nivelin e materialitetit më të ulët të vendosur për këtë klasë të transaksioneve. Formulohet gjithashtu nëse nuk ka kufizim të fushëveprimit ose kur kufizimi i fushëveprimit nuk mund të shpie në shmangie të keq-deklarimit(eve) material(e) dhe/ose mos-pajtueshmërisë(ve).

Kufizimi i fushëveprimit ndodh kur një auditor nuk është në gjendje të marrë dëshmi të mjaftueshme auditimi për të arritur në përfundimin se pasqyrat financiare në tërësi nuk përmbajnë keq-deklarime materiale.

Auditori duhet të japë **opinion të pa-modifikuar** nëse arrin në përfundimin se pasqyrat financiare janë përgatitur, në të gjitha aspektet materiale, në pajtim me kornizën e zbatueshme financiare.

Modifikimi i opinionit në raportin e auditorit

Auditori duhet të modifikojë opinionin në raportin e auditorit nëse konstatohet se, bazuar në dëshmitë e marra nga auditimi, pasqyrat financiare në tërësi nuk përmbajnë keq-deklarime materiale dhe/ose mos-pajtueshmëri, ose nuk është në gjendje të sigurojë prova të mjaftueshme të auditimit për të arritur në përfundimin se pasqyrat financiare në tërësi nuk përmbajnë keq-deklarime materiale dhe/ose mos-pajtueshmëri..

Opinioni i modifikuar mund të jetë:

- I kualifikuar,
- I kundërt, ose
- Mohim opinioni

Opinioni i kualifikuar

Formulohet kur janë zbuluar keq-deklarime dhe/ose mos-pajtueshmëri, qoftë një i vetëm apo një grumbull, që janë të barabartë me ose e tejkalojnë nivelin e materialitetit për pasqyrat financiare si tërësi; ose kur keq-deklarimi dhe/ose mos-pajtueshmëria e zbuluar brenda një klase të caktuar transaksionesh është i barabartë me ose tejkalon nivelin e materialitetit më të ulët të vendosur për këtë klasë të transaksioneve. Formulohet gjithashtu nëse ka kufizim të fushëveprimit, i cili mund të mos shpie në shmangie të keq-deklarimit(eve) material(e).

Opinion i kundërt

Formulohet kur janë zbuluar keq-deklarime dhe/ose mos-pajtueshmëri, qoftë një i vetëm apo një grumbull, që tejkalon në mënyrë të përhapur nivelin e materialitetit për pasqyrat financiare si tërësi; ose kur keq-deklarimet dhe/ose mos-pajtueshmëritë e zbuluara brenda një klase të caktuar transaksionesh e tejkalojnë në mënyrë të përhapur nivelin e materialitetit më të ulët të vendosur për këtë klasë të transaksioneve.

“E përhapur” është term që përdoret, në kontekstin e keq-deklarimeve dhe/ose mos-pajtueshmërive, për të përshkruar efektet e keq-deklarimeve dhe/ose mos-pajtueshmërisë në pasqyrat financiare; ose efektet e mundshme në pasqyrat financiare të keq-deklarimeve dhe/ose mos-pajtueshmërisë, nëse ka të tilla, që nuk zbulohen për shkak të pamundësisë për të marrë dëshmi të mjaftueshme e të duhura të auditimit. Efektet e përhapura në pasqyrat financiare janë ato që, sipas gjykimit të auditorit::

a) Nuk kufizohen vetëm në elemente, llogari ose zëra të veçantë të pasqyrave financave;

b) Por nëse kufizohen si të tilla, përfaqësojnë ose mund të përfaqësojnë një pjesë të konsiderueshme të pasqyrave financiare; ose

c) Për sa i përket shpalosjeve, janë thelbësore që përdoruesit të kuptojnë pasqyrat financiare.

Mohim i opinionit

Formulohet kur kufizimi i fushëveprimit, d.m.th. kur pamundësia për të siguruar prova të mjaftueshme të përshtatshme të auditimit, është i natyrës materiale dhe pervazive.

Paragrafët e Theksimit të Çështjes dhe paragrafët e Çështjeve të Tjera në raportin e auditorit

Nëse auditori e konsideron të nevojshme të tërheqë vëmendjen e përdoruesve në një çështje të paraqitur ose shpalosur në pasqyrat financiare, e cila është sa e rëndësishme aq edhe thelbësore që ata të kuptojnë pasqyrat financiare, por ka dëshmi të mjaftueshme e të përshtatshme se çështja nuk përmban keq-deklarime materiale në pasqyrat financiare, auditori duhet të përfshijë paragrafin e Theksimit të çështjes në raportin e tij. Paragrafi për Theksimin e Çështjes duhet t'i referohet vetëm informacionit të paraqitur ose shpalosur në pasqyrat financiare.

Paragrafi i theksimit të çështjes duhet:

- të përfshihet menjëherë pas opinionit;
- të ketë titullin ‘theksim i çështjes’ ose ndonjë titull tjetër të përshtatshëm;
- të përmbajë një referencë të qartë ndaj çështjes që theksohet dhe të tregojë se në ç’pjesë të pasqyrave financiare mund të gjenden shpalosjet relevante që e përshkruajnë plotësisht çështjen; dhe
- të tregojë se opinioni i auditimit nuk është modifikuar për sa i përket çështjes të theksuar.

Nëse auditori e konsideron të nevojshme të komunikojë një çështje, përveç atyre që janë paraqitur ose shpalosur në pasqyrat financiare, e cila, në gjykimin e auditorit, është e rëndësishme për përdoruesit në mënyrë që të kuptojnë auditimin, përgjegjësitë e auditorit apo raportin e auditimit, dhe me kusht që kjo nuk është e ndaluar me ligj ose rregullore, duhet të përpilohet një paragraf me titullin "Çështje të tjetra", apo ndonjë titull tjetër të përshtatshëm. Ky paragraf duhet të paraqitet menjëherë pas opinionit dhe pas çdo paragrafi të Theksimit të çështjes.

Shënimet fundore

[1] Pajtueshmëria me autoritetet – pajtueshmëria me të gjitha ligjet, rregullat, rregulloret, standardet dhe praktikat e mira relevante në sektorin publik

[2] Raportet tjera janë kërkesë e nenit 8 të së Rregullores 01/2017 për Raportim Vjetor Financiar

[3] Kolektivisht të referuara si pajtueshmëri me autoritetet

[4] Çështja A dhe Rekomandimi A - nënkupton çështjet dhe rekomandimet e reja
Çështja B dhe Rekomandimi B - nënkupton çështjet dhe rekomandimet e përsëritura
Çështja C dhe Rekomandimi C- nënkupton çështjet dhe rekomandimet pjesërisht të përsëritura.

[5] Buxheti Final – buxheti i aprovuar nga Kuvendi i përshtatur më pas nga Ministria e Financave

[6] Pasqyrat financiare në sektorin publik përfshijnë po ashtu edhe pasqyrën(at) e ekzekutimit të buxhetit

[7] Pajtueshmëria me autoritetet: pajtueshmëria me ligjet, rregulloret, standardet, apo praktikat e mira.